

כ פנסיון שלוש השושים התנהל הכל כשורה ובשקט כה גמור עד כי השכנים היו מכנים את ביתו של מר ארנולדי בית־קברות. ובצדק, כי השקט היה שולט שם כל ימות השנה לא מפני היות הפנסיון ריק, אלא מפני הדיירים, מחרוזת קשישים וצעירי יום, שביקשו חיים שקטים ואילמוניים.

כל זה נמשך כמה עונות עד הליל החמסני בו נשמעה ירייה באישון הלילה. — מה קרה? שאלו השכנים איש את רעהו כשענייהם נטויות לפנסיון המואר, שמתוכו נראו פר־צופים מקוהלים מציצים לכל העברים.

— זאת יריית אקדה, קבע פלוני, שלא טעה, כי בשעה 3.30 לפנות בוקר, נמצא החייר שמיט בן 38 גוסס בדמי, לבו נקוב בכדור אקדה.

— לעזאזל! התפרץ מר ארנולדי, דוקא בבית! הוא הוציא קללה תוצרת חוץ מפיו, הניח את ידו על מכשיר הטלפון וחיג 999. כעבור עשר דקות נעצרה ניידת משטרה מיל כניסת הבניין ומתוכה יצאו שוטרים קצין, נכנסו בצעדים מהירים פנימה, כשלקראתם בעל הפנסיון.

— שמי ארנולדי, אסון בביתו, נהרג איש.

— איייה, אדוני? שאל הקצין.

— בקומה השנייה, בהתחלת הפרוזדור.

איש בעל שערות ערמוניות, לבוש פיגמה היה מוטל על רצפת הפרוזדור, ליד פתח של דלת בשולית דם. היה ברור שהאיש נרצח מקרוב, כי חולצתו היתה שרופה במקום כניסת הכדור. החוקר פקד על אחד השוטרים להרחיק את המסתכלים, לרשום את שמותיהם ואת כל השמועות ביחס להריגת האיש.

— מה דעתך? שאלתי את ידידי החוקר.

— האיש עשה כמה צעדים לפני שנפל וזאת רואים לפי אורך טיפות הדם הפזורות על פני הרצפה. על סיבת הרצח אינני אומר כלום, אולם נתחיל בחקירה ונגיע תוך זמן מה לאיזו שהיא מסקנה.

ידידי התכופף והתחיל מייס את כיסי המנוח, צורר שטרות בני חמשה ועשרה דולרים הופיע בכף ידו. אחר זרק מבט כללי על מצב השכיבה של המנוח ואז הבחנתי שהגו יחף.

— איייה חדרו של המנוח, מר ארנולדי?

— חדר מספר 8, בסוף הפרוזדור.

הלכנו לשם. זה היה כי 15 צעדים מהמקום בו שכב הנרצח. חדר קטנטון, אולם מסודר יפה ומרוהט, בלט לעיננו. שינוי הבטנו למיטה כשלושנו אותה מחשבה. היה ברור בהחלט שהחייר לא בילה את הלילה הזה במיטתו. הסדן היה ישר, בלתי מקומט, נקי משער ראש או גוצה של הכר, שהיה קרוע במקצת. על השולחן לא ראיתי בלי סיגריות, כוסות או איזה שהוא ספר שיכול היה להעיד כלי הנרצח בילה את הלילה בקריאה או כתיבה.

אחרי בדיקה קפדנית מצאנו סכום כסף נוסף בשטרות של חמשה דולרים וכמו כן שלוש זריקות מורפינה, דבר שהעיד שהאיש היה מורפינומן, אלא אם כן תוכיח הדיסקציה את ההפך. בתוך מוזדת עור מצאנו דרכון אמריקאי ונרתיק ריק של אקדה.

— איך היה לעשות יותר כאן, פיליפ, אמר לי ידידי החוקר. הפתרון בחוק, לא בחדר זה.

כן לי מה לומר בנוגע לאיש, ענה מר ארנולדי לשאלה. הוא התגורר אצלי זה למעלה משנה, ותמיד היה מתבודד, לפעמים היה עורך טיולים לגליל ולנגב ולעולם לא גילה לי דבר־מה בנוגע לתכניותיו, ידידיו ומכריו. הוא גם לא התקשר עם יתר הדיירים ועיסוקו העיקרי היה איסוף תצלומים שו־גים ומשונים.

— האם אתה היית הראשון שמצאו אחרי שנרצח?

כן, שמעתי ירייה ויצאתי החוצה לראות מה קרה.

— לפני כן שמעת איזה שהוא רעש, נקישות דלת או צעקות?

— אחרי הירייה שמעתי דלת נסגרת, אולם קשה לי לומר איזו, כיוון שהייתי מבולבל משינה כבדה. הלכתי לישון בשעה מאוחרת בגלל משחק פוקר ששיחקתי עם זוג דיירים עד תצות בערך.

— הואל להראותנו דיירים אלה!

בדלת הראשונה, חדר מספר 1, דפקנו ונכנסנו. זוג ישישים קיבל את פנינו בלי התלהבות יתרה. שמותיהם מר גינגולד והגברת סופי. בחדר לא נמצא דבר מיוחד, קופסות גפרורים, חבילת קלפים, מאפרה מליאה, שלוש כוסות ריקות עמדו על השולחן. בנידים מפורזים נראו בכל פינה.

— עלי לשאול כמה שאלות, רבותי, פנה ידידי לגינגולדים. התייר שמיט נרצח ולכן אבקשם להגיד לי האם שמעתם רעש לפני הירייה, צעדים בפרוזדור או איזה רעש חשו? — טרם הלכנו לישון, אחרי שמר ארנולדי עזבנו, זאת אומרת כעבור חצי שעה, נדמה לי ששמעתי צעדים בפרוזדור.

— של גבר, אשה? נעולים, יחפים?

— כנראה של גבר, כי משך כל השבוע שמעתי אותם הצעדים לילה אחר לילה אבל לא שמתי לב לדבר, כי רבים הם ההולכים לבית הכבוד משך הלילה. חושבני שגם הלילה שמעתי אותם הצעדים. של גבר יחף. כי לא קשה להבדיל בין רגל נעולה ליחפה.

— אולי היה זה מר ארנולדי?

— לא! לא הוא! יש לו הליכה כבדה מאד.

— אגב, מאה דעתכם על המנוח? יחסיו היו טובים כלפי אחרים?

— איש שקט, שהסתיר איזה סוד והיה מלא דאגות. יש לי הרושם שחל שינוי באורח חייו היות שבשבעת הימים האחרונים היה כה עסוק שכמעט לא אמר שלום!

קשנו בדלת מספר 2. בחור מתאונן על כאב שיניים פתח לנו.

— הננסו רבותי, שמי פינר, תלמיד בשמי־נית המתכונן לבחינת בגרות.

הצצנו בחדרו. הפיגמה שלו היתה מוטלת על הסדן המקומט והמולכל. על השולחן ערימת ספרים. צלחת עוגות בה נראו עוד עקבות שיניים. ספל תה קר,

— אירע רצח בבית זה וזאת ידוע לכן! ספרנה את האמת, מה ידוע לכן, מה שמעתך ומה אתן חושבות. ידידי החל להיות תקיף כמנהגו תמיד שעה שאיזה מכשול לפניו.

— שום דבר מיוחד לא ידוע לי, אמרה הגדולה. אני ישנתי ולפתע שמעתי כדרך חלום שמישהו רץ בפרוזדור, ירייה, ואחר־כך גוף הנופל. זה הכל!

— בטוחה שהיה גוף ולא דבר אחר?

— אמרתי גוף, כיוון שאמרת לי שהתייר נרצח. אחרת הייתי אומרת אבן.

— טוב. מאיפה באו הצעדים? ואולי שמעת דלת שנסגרה?

— אינני יכולה להגיד כי ישנתי עמוק, ואילו הייתי יודעת באיזה צד ישנתי אולי הייתי יכולה לומר בוודאות מניין באו הצעדים.

— אולי, בכל זאת? החוקר הביט בעינייה.

— לא! אינני זוכרת! היא הורידה את ראשה תחת עצום מבטו של ידידי.

— מה עשית כאשר שמעת את הירייה? נדמה לי

כמה עפרונות וארנק כיס.

— אפשר? שאל ידידי ובלי לחכות לתשובה כבר היה הארנק בידו, פתוח. מתוכו הוציא תעודות שונות ושלושה דולרים בשטרות של אחד, בצבע חום כהה, עם פרצופו של וושינגטון למעלה.

— מניין לך דולרים אלה? שאל ידידי החוקר.

— מצאתים במכנסיים שקבלתים מתנה מארצות־הברית לפני כחודש.

— איזה הם המכנסיים?

— אלה שאני לובשם כעת!

ידידי בדקם, הסתכל על הבד, הפירמה ושאל:

— למה לא מסרתם לאוצר?

— לא הודקתם לכסף! הורי שולחים לי מדי חודש סכום כסף עבור מחייה ולימודים.

החוקר שם את ידו על הפיגמה ובדקה בוהירות. ידעתי שהוא מחפש כתמי דם. כי מדוע לא לבשה האיש והחליפה במכנסים גברדין? הלא הבין את מחשבתו.

— החלפתי את הפיגמה כיוון שסברתי שלא יפה להופיע בה לפני קצין משטרה. וזאת, כמובן, אחרי הירייה.

— האם לא היית סקרן לדעת מה קרה ולמה קרה?

— למה לי? החטר צרות אנוכי?

צאנו לגווסטרה המשותפת המקשרת את חדר מספר 1 עם 2. בקצה הגווסטרה אפשר היה לראות את הגווסטרה השנייה שקישרה, לדעתי חדר עם 3.

— ידידי, אמר החוקר כאשר חזרנו, מוטב שתשאר בחדר. אולי נצטרך לך. הדולרים נשארים ברשותנו, כמובן גם הפיגמה ושתי העוגות האלה. אחר עטפן בנייה, מסרן לידי השוטר שליווה אותנו.

מול חדרו של פינר, חדר מספר 6, חדרם של האחיות סניצקי בנות 50—55 שקיבלו אותנו בחיוך קר. נראה כי לא רצו עסקים עם המשטרה.

— מה רצון האדונים?

— שמרת שיצאת החוצה, נכון?

— לא! לא יצאתי! התעטפתי בשמיכה מרוב פחד.

— ולא יצאת החוצה? זה לא ייתכן, הרי אשה סקרנית מטבעה!

— אחרי שהחלו מתהלכים בפרוזדור אף אני יצאתי. ואז ראיתי את מר שמיט השוכב על הרצפה מת.

— את יודעת את שמו? מניין את יודעת שהוא מת?

— היא חשבה לרצע קט והביטה באחותה.

— אנחנו היינו בטויל עמו לפני חצי שנה, שמעתי את מר ארנולדי שאמר: "הוא מת, המסכן!"

— תודה! אמר ידידי החוקר והסתלקנו מן החדר. אגב, שרשמתי כל תשובותיה, התכוננתי לעשות את הסיכום, ולהוציא מסקנה.

עוד לא גמרנו, פיליפ, אמר ידידי, אנחנו בהתחלת החקירה ולגומרה כה מהר אין סיכויים. העניין הוא מסובך וממשיך להסתבך, כל כמה שנדמה לנו שמתקדמים בחקירה. נכנס לחדר מספר 3.

עירונת כתב 20 קיבלה את פנינו בחיוך רחב והלוק לילה על גופה, יופיה משך את מבטי ושערותיה השחורות היו סרוקות, כאילו יצאה זה עתה מתחת ידו של ספר מומחה.

— גברת, אנו מהמשטרה ובאים בענין המנוח מיסטר שמיט ורוצים לשאול כמה שאלות.

— שמי עליוה קופפר, קפידה בבגן. לרשותכם, רשמתי את תשובותיה אחרי שהתיישבתי לשולחן. ידידי החל מתהלך בחדר והבחורה התיישבה בקצה המיטה על סדן הלבן, ישר ומגויף יפה.

— במה יכולה את לעזור לנו, גברת?

— אינני חושבת ביותר מאשר אמרו אחרים. אחרי שיגה קשה ומלאה חלומות, התעוררתי לקול גפץ. לבשתי את החלוק ויצאתי החוצה. אז, כיתר הדיירים, התקרבתי אף אני לתייר הזה.

— את מכירה אותו? ידוע לך משהו הנוגע לאישיותו?

— כמעט כלום! היה איש סגור ורק פעמיים ראיתו בחדר האוכל.

— הערב ראית אותו?

— לא! אכלתי בחוק, כרגיל.

— ואגב, כאשר חזרת לפנסיון, ראית אור באיזה שהוא חדר, שמעת רעש, דיבורים?

— ראיתי אור בחדר הראשון, זה של מר גינגולד. זה היה בשעה 21.50 כאשר חזרתי הביתה. הלכתי לישון ולא שמתי יותר לב לדבר כי הייתי עיפה מאד.

— זה הכל. כעת את יכולה להמשיך לישון ואם נצטרך לך נקרא לך.

— לילה טוב, רבותי, היא חייכה. סימפסית, חשבת. יצאנו חדר נוסף, כי תור כעת? כמעט ושכחנו את מר ארנולדי ואת חדר האוכל. נכנסנו לחדר מספר 5, חדר האוכל. הכל היה כשורה, לפי שחשבתי תחילה, האור דלק, צלחת אוכל וכוסות על השולחן, אולם כאשר התכוננתי היטב שמתי לב לזוג נעליים שנמצאו מתחת לשולחן. ידידי החוקר עקב אותם ובדקם. הסוליות היו נקיות למופת, כמובן, שאלה היו נעלי מר שמיט.

— ה דעתך? שאלתי.

— טרם הגענו למסקנה.

— מר ארנולדי, קרא ידידי. בחדר טרם ביקרנו. ניכנס לחדרן אם לא נצריע לאשתך.

— בבקשה, אשתי קמה ומשוחחת כעת עם הש־בנות. ובמה שנוגעים, אני מוכן לעזור לכם ככל יכולתי. פתחנו את הדלת של חדר מס 4. ארנולדי נכנס הרא־שון, עבר את החדר ויצא דרך דלת הגווסטרה החצי פתוחה החוצה על מנת לנשום אוויר צה. אני יצאתי עמו והסתכלתי בגווסטרה המשותפת. היא היתה ריקה לגמרי ולמטה נראו כמניין סקרנים מסובבים ליד גיידת השישור ומאזינים ל־משדרי הרצח. על מיטת מר ארנולדי היה מונח עיתון, לפי דעתו, שודי.

באמת! קרא ידידי החוקר, אתה יודע גם שודית! אשמח לשמוע את השפה שלמדתיה פעם בשטוקהולם, הוא הריק את העתון ולפתע שינו פניו את צבעם החיור הרגיל. רק כעת שמתי לב שעל הסדן מונח אקדה ברטה. החוקר נטלו בוהירות, שלף את המחסנית והוציא את הכדור שהיה בבית־הבליעה. אחר החזיר את האקדה למקומו על הסדן.

— מה זה, מר ארנולדי? הוא שאל את האיש שעמד כל הזמן עם גבו אלינו.

האיש החזיר כסיד, נשאר תקוע במקומו ולא הוציא מלה מפיו. הוא חלל גושם כבדות, ורועד מפחד.

— לא ידוע לי כלום ואני לא רצתיני! התפרץ בבכי, צעקותיו נשמעו בכל הבית והוליות שוטרים נכנסה לחדר. הוציאו אותו לאחור ושמו עליו עד שיירגע. אחר תחזירו אותו אלי.

חכיתי שידידי החוקר יאמר דבר־מה אולם הוא שתק והתעמק במחשבות.

— מה דעתך? שאלתי. האם הגעת לפתרון?

— כדעתך, ידידי, חייך. החיוך הראשון באותו ערב.

— אתה רוצה לומר ש...?

— בדיוק! איך ידעת! אתה מתקדם יפה במקצוע!

ה האם אתה יודע מי רצח את התייר שמיט כפנסיון השקט? האם אתה יכול להפיק אותה מסקנה הגיונית שהפיקו החוקר ופיליפ? האם הריצח הוא הסטודנט? האם הרוצח הוא אחת משתי האחיות? האם הרוצח הוא בעל הפנסיון? מי רצח את התייר שמיט? קרא את מסקנתם של החוקר הזריז ושד פיליפ בעמוד 15 של גליון זה.

הוא הרים את העיתון לאטו ופתע שינו כניו את צבעם החיזור הרגיל. רק כעת שמתי לב לעובדה שעי הסדן מונח אקדה ברטה.

האם אתה יודע מי רצח את התייר שמיט כפנסיון השקט? האם אתה יכול להפיק אותה מסקנה הגיונית שהפיקו החוקר ופיליפ? האם הריצח הוא הסטודנט? האם הרוצח הוא אחת משתי האחיות? האם הרוצח הוא בעל הפנסיון? מי רצח את התייר שמיט? קרא את מסקנתם של החוקר הזריז ושד פיליפ בעמוד 15 של גליון זה.

מול חדרו של פינר, חדר מספר 6, חדרם של האחיות סניצקי בנות 50—55 שקיבלו אותנו בחיוך קר. נראה כי לא רצו עסקים עם המשטרה.

— מה רצון האדונים?

— שמרת שיצאת החוצה, נכון?

— לא! לא יצאתי! התעטפתי בשמיכה מרוב פחד.

— ולא יצאת החוצה? זה לא ייתכן, הרי אשה סקרנית מטבעה!

— אחרי שהחלו מתהלכים בפרוזדור אף אני יצאתי. ואז ראיתי את מר שמיט השוכב על הרצפה מת.

— את יודעת את שמו? מניין את יודעת שהוא מת?

— היא חשבה לרצע קט והביטה באחותה.

— אנחנו היינו בטויל עמו לפני חצי שנה, שמעתי את מר ארנולדי שאמר: "הוא מת, המסכן!"

— תודה! אמר ידידי החוקר והסתלקנו מן החדר. אגב, שרשמתי כל תשובותיה, התכוננתי לעשות את הסיכום, ולהוציא מסקנה.

עוד לא גמרנו, פיליפ, אמר ידידי, אנחנו בהתחלת החקירה ולגומרה כה מהר אין סיכויים. העניין הוא מסובך וממשיך להסתבך, כל כמה שנדמה לנו שמתקדמים בחקירה. נכנס לחדר מספר 3.

עירונת כתב 20 קיבלה את פנינו בחיוך רחב והלוק לילה על גופה, יופיה משך את מבטי ושערותיה השחורות היו סרוקות, כאילו יצאה זה עתה מתחת ידו של ספר מומחה.

— גברת, אנו מהמשטרה ובאים בענין המנוח מיסטר שמיט ורוצים לשאול כמה שאלות.

— שמי עליוה קופפר, קפידה בבגן. לרשותכם, רשמתי את תשובותיה אחרי שהתיישבתי לשולחן. ידידי החל מתהלך בחדר והבחורה התיישבה בקצה המיטה על סדן הלבן, ישר ומגויף יפה.

— במה יכולה את לעזור לנו, גברת?

— אינני חושבת ביותר מאשר אמרו אחרים. אחרי שיגה קשה ומלאה חלומות, התעוררתי לקול גפץ. לבשתי את החלוק ויצאתי החוצה. אז, כיתר הדיירים, התקרבתי אף אני לתייר הזה.

— את מכירה אותו? ידוע לך משהו הנוגע לאישיותו?

— כמעט כלום! היה איש סגור ורק פעמיים ראיתו בחדר האוכל.

— הערב ראית אותו?

— לא! אכלתי בחוק, כרגיל.

— ואגב, כאשר חזרת לפנסיון, ראית אור באיזה שהוא חדר, שמעת רעש, דיבורים?

— ראיתי אור בחדר הראשון, זה של מר גינגולד. זה היה בשעה 21.50 כאשר חזרתי הביתה. הלכתי לישון ולא שמתי יותר לב לדבר כי הייתי עיפה מאד.

— זה הכל. כעת את יכולה להמשיך לישון ואם נצטרך לך נקרא לך.

— לילה טוב, רבותי, היא חייכה. סימפסית, חשבת. יצאנו חדר נוסף, כי תור כעת? כמעט ושכחנו את מר ארנולדי ואת חדר האוכל. נכנסנו לחדר מספר 5, חדר האוכל. הכל היה כשורה, לפי שחשבתי תחילה, האור דלק, צלחת אוכל וכוסות על השולחן, אולם כאשר התכוננתי היטב שמתי לב לזוג נעליים שנמצאו מתחת לשולחן. ידידי החוקר עקב אותם ובדקם. הסוליות היו נקיות למופת, כמובן, שאלה היו נעלי מר שמיט.

— ה דעתך? שאלתי.

— טרם הגענו למסקנה.

— מר ארנולדי, קרא ידידי. בחדר טרם ביקרנו. ניכנס לחדרן אם לא נצריע לאשתך.

— בבקשה, אשתי קמה ומשוחחת כעת עם הש־בנות. ובמה שנוגעים, אני מוכן לעזור לכם ככל יכולתי. פתחנו את הדלת של חדר מס 4. ארנולדי נכנס הרא־שון, עבר את החדר ויצא דרך דלת הגווסטרה החצי פתוחה החוצה על מנת לנשום אוויר צה. אני יצאתי עמו והסתכלתי בגווסטרה המשותפת. היא היתה ריקה לגמרי ולמטה נראו כמניין סקרנים מסובבים ליד גיידת השישור ומאזינים ל־משדרי הרצח. על מיטת מר ארנולדי היה מונח עיתון, לפי דעתו, שודי.

באמת! קרא ידידי החוקר, אתה יודע גם שודית! אשמח לשמוע את השפה שלמדתיה פעם בשטוקהולם, הוא הריק את העתון ולפתע שינו פניו את צבעם החיור הרגיל. רק כעת שמתי לב שעל הסדן מונח אקדה ברטה. החוקר נטלו בוהירות, שלף את המחסנית והוציא את הכדור שהיה בבית־הבליעה. אחר החזיר את האקדה למקומו על הסדן.

— מה זה, מר ארנולדי? הוא שאל את האיש שעמד כל הזמן עם גבו אלינו.

האיש החזיר כסיד, נשאר תקוע במקומו ולא הוציא מלה מפיו. הוא חלל גושם כבדות, ורועד מפחד.

— לא ידוע לי כלום ואני לא רצתיני! התפרץ בבכי, צעקותיו נשמעו בכל הבית והוליות שוטרים נכנסה לחדר. הוציאו אותו לאחור ושמו עליו עד שיירגע. אחר תחזירו אותו אלי.

חכיתי שידידי החוקר יאמר דבר־מה אולם הוא שתק והתעמק במחשבות.

— מה דעתך? שאלתי. האם הגעת לפתרון?

— כדעתך, ידידי, חייך. החיוך הראשון באותו ערב.

— אתה רוצה לומר ש...?

— בדיוק! איך ידעת! אתה מתקדם יפה במקצוע!

ה האם אתה יודע מי רצח את התייר שמיט כפנסיון השקט? האם אתה יכול להפיק אותה מסקנה הגיונית שהפיקו החוקר ופיליפ? האם הריצח הוא הסטודנט? האם הרוצח הוא אחת משתי האחיות? האם הרוצח הוא בעל הפנסיון? מי רצח את התייר שמיט? קרא את מסקנתם של החוקר הזריז ושד פיליפ בעמוד 15 של גליון זה.

האם אתה יודע מי רצח את התייר שמיט כפנסיון השקט? האם אתה יכול להפיק אותה מסקנה הגיונית שהפיקו החוקר ופיליפ? האם הריצח הוא הסטודנט? האם הרוצח הוא אחת משתי האחיות? האם הרוצח הוא בעל הפנסיון? מי רצח את התייר שמיט? קרא את מסקנתם של החוקר הזריז ושד פיליפ בעמוד 15 של גליון זה.